

Vayigash "En hij naderde "
Genesis 44:18–47:27
Ezechiël 37:15–28
Richteren 7-9

Zicht op het totale plaatje.

Gewoon het zien van de gezichten van zijn broeders moet erg moeilijk zijn geweest daar dit de herinnering terugbracht aan de dag dat hij als slaaf verkocht werd. Jozef had zichzelf dikwijls afgevraagd of hij hen werkelijk voor hun daden vergeven had. Het terugzien van hun gezichten moet de echte test geweest zijn.

Het plan van Jozef om de beker in de buidel van Benjamin te verstoppert had zeer goed gewerkt. De broeders stonden nu voor hem en het beslissende testen van hun hart werd goed uitgespeeld. Jozef kon de verandering horen die in deze mannen had plaatsgevonden. Zij hadden door deze ervaring het woord nederigheid geleerd, tot op een niveau dat niemand ooit voor mogelijk had gehouden. Toen Juda voor Jozef stond te bedingen, gingen zijn woorden niet langer over zijn eigen welzijn, maar over dat van een andere. Juda had een les geleerd, hij wist maar al te goed wat er gebeurde als je enkel eerst aan jezelf dacht.

In de dagen die aan deze ontmoeting voorafgingen, terwijl de jongens naar Egypte terugreisden, had Jozef veel nagedacht over de situatie waarin hij zich bevond. Zijn dromen begonnen voor zijn ogen uit te komen. Het moest wel belangrijk voor hem zijn om de handelingen van zijn broeders gade te slaan en getuige te zijn van de veranderingen die in hen hadden plaatsgevonden. Het allerbelangrijkste voor Jozef moet echter zijn eigen handelen zijn geweest. Had hij hen werkelijk vergeven? In zijn hart dacht hij van wel, maar hij wist maar al te goed dat daden luider spreken dan gedachten. Het woog zwaar op Jozef hoe de volgende ontmoeting met zijn broeders zou verlopen, niet zozeer met betrekking tot hun houding, maar veeleer tot die van zichzelf.

Nu stonden zijn broeders voor hem. Hij kon zijn emoties niet langer bedwingen. Hij moest hen zeggen wie hij was. In de droom hadden ze zich voor hem gebogen. In zijn huidige positie had hij de macht over hen om de droom ten uitvoer te brengen. Met één woord zouden ze allemaal buigen en zijn dienaren worden, maar op één of andere manier leek het gewoon niet juist. Het was zonder twijfel wat ze allemaal verdiend hadden, maar zijn liefde voor hen en een diep gevoel van vergeving zou zelfs over deze droom zegeviereren. Inplaats van de jongens te vernederen met zijn persoonlijkheid, ervaaarde Jozef zichzelf verootmoedigd door de hunne. Opeens, in het moment vlak voor hij hun vertelde wie hij was, zag hij voor het eerst het totale plaatje. Hij was niet iemand speciaal. Hij was gewoon degene die voor de taak gekozen was. De gebeurtenissen in zijn leven waren niet om hem gegaan, maar eerder om hen. Waarom was hij degene van de twaalf geweest die gekozen werd om vooraf te gaan en op deze dag voor te bereiden? Vele anderen zouden beter zijn geweest voor de taak, maar hij was degene die gekozen was.

Een diep gevoel van nederigheid golfde door Jozef. In een flits bereikte de elke vezel van zijn wezen. Met de nederigheid kwam een liefde voor zijn broeders die hij nooit eerder gekend had. De emotie die dat met zich bracht overweldigde hem. Met aandrang zond hij zijn Egyptische dienaren de kamer uit. Familiezaken moesten persoonlijk zijn, heidense bezoekers werden hier niet bij toegelaten.

Jozef wist dat zijn droom op zijn jeugdige trots gebaseerd was geweest. Ja, hij zou te pas komen, maar het einde zou een beetje anders zijn. Trots zou omkeren in nederigheid. Buigingen zouden omgekeerd worden in tranen, vloeiend uit een hart vol liefde. Dat zijn broeders hem zouden dienen zou nooit deel van het plaatje uitmaken, want uiteindelijk waren ze familie, een familie die eens gebroken en disfunctioneel was, was nu op weg om te wandelen in een eenheid die ze nooit gekend of gedroomd hadden.

Dit verhaal heeft veel tot ons te zeggen. Wij zijn zoals Jozef voorop gestuurd om voor onze broeders het graan van Zijn Woord in te slaan. Wij hebben gezocht naar het graan dat Torah genoemd wordt en hebben het opgeslagen in onze harten en onze levens. Vele van onze broeders en zusters, zowel in fysieke als in geestelijke zin hebben deze kostbare granen verspilld door ze te lezen maar er niet naar te handelen. Ze blijven het graan van de Torah onder hun voeten vermaler door het naleven van heidense feestdagen. Wij zitten en wachten, soms in het gevang en soms in het paleis, gewoon ons leven voor hen voorlevend. We kunnen ons verworpen voelen, gekwetst en soms zelfs onverschillig over de houding van onze omgeving, maar het verhaal van Jozef blijft ons hoop geven om door te gaan en niet om te keren.

Dit is nu de derde week achter elkaar dat ik dit herhaal, "Aan het einde wordt de ketter de held". Maar wat zal de houding van de held zijn, als aan het einde de familie voor onze voeten wordt gebracht? Zullen we trots zeggen dat ze moeten buigen, of zullen we het voorbeeld van Jozef volgen? Zullen wij het totale plaatje zien en begrijpen dat wat wij leerden en beleefden nooit om ons ging, maar dat het uiteindelijk allemaal voor hen was? Dat is een vraag die te bezien valt, maar het zet ons er minstens toe aan om onze roeping een beetje in een ander licht te bekijken.

Mike Clayton www.joinedtohashem.org
Ned.vert. S. van Goethem